

ΔΥΟ ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ “ΒΩΜΟΥΣ”

A

Ο ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΑΠΟ ΤΟ “ΘΡΙΑΜΒΟ”

Άργοζυγώνει δ Θρίαμβος, βούσιμα καὶ θάμπος, ἄκου ! στὴν Ἀγορά, στάπομέρα, στὰ τρίστρατα, στὸν Κάμπο, στῆς Ρώμης κοσμοδέσποινας τὴν ἀρχοντιά, τὴν πλέυπα. Άρματοδόρομος Θρίαμβος ἀτέλειωτος διαβαίνει. Στᾶξματ' ἀπάνου στοιβαχτά, θησαύρισμα πολέμων, οἱ θώρακες λαμποκοπᾶν καὶ οἱ περικεφαλαῖς, μαυρολογῶν τῶν καραβιῶν οἱ πλῶρες οἱ γοργόνες, μαρτυρικὰ τοῦ συντριμοῦ ποὺ ρήμαξε τοὺς Χάρους τῆς Ἀσπρης θάλασσας κουρσάρους. Τοῦ ἐπικοῦ δυνάστη τοῦ Πόντου τετραπάνωτο στάμαξια τὸ λογάρι, κι ὁ θρόνος καὶ τὸ σκῆπτρο του κι ἀπὸ τὰ δύο πελώρια πετράδια τὸ τραπέζι του μαστορευτό, περνᾶνε. Νὰ τὸ κρεββάτι δλόχουσσο τοῦ ρήγα τῶν Ἰβήρων, καὶ τὸ κλινάρι ποὺ ἔγερνεν δ βασιλιάς δ Πέρσης, καὶ τὸ καμπανιστὸ φλωρὶ στὶς μοῦλες φορτωμένο. Κι ἀγάλματα, καὶ κολοσσοὶ τοῦ μάρμαρου, τοῦ προύντζου, ἵερὸ βλυσσόδι τρίδιπλο, μὲ τὴ Μινέρβαν δ Ἀρης, κι ὁ Μουσηγέτης λυριστὴς μέσ' στοὺς ὕδαισους πανώριος, καὶ πίσω δ μικροκάμωτος ἀπὸ μαργαριτάρι,

Μοῦσες, τῆς χάρης σας ναὸς κι αὐτὸς ἀπάνου στᾶόμα,
σᾶμπως σὲ γάστρα φυτευτό, τῆς μαστοριᾶς λουλούδι.
Σωρὸς τὸ ἀτόφιο μάλαμα, τὸ ἀσῆμι χῦμα. Κοίτα,
πιὸ λάγνα κι ἀπὸ τῶν ἀντρῶν τῶν γυναικῶν τὰ μάτια
στὸ γυάλισμα τοῦ θησαυροῦ τοῦ μαυλιστῆ πῶς λάμπουν!
Ἄπὸ βαρβάρους εἴδωλα κι ἀπ' τὴν Ἑλλάδα εἰκόνες,
κι ἀπ' τὴν Εὐρώπην ὁ Κελτὸς κι ἀπ' τὴν Ἀσίαν ὁ Μῆδος
καὶ Βρετανοὶ καὶ Ἀρμένηδες, Ἐβραῖοι καὶ Ἀραβῖτες,
ρηγόπουλα τῆς Ἀφρικῆς, τοῦ Εὐφράτη παλληκάρια.
Περικυκλώνουν κι ἀκλουθῶν τριμποῦνοι πεζολάτες,
λεγγάτοι καβαλλάρηδες, πλανῆτες, ἔναν ἥλιο,
τὸν Ὅπατο ἥλιο ποὺ στερνὸς διαβαίνει ἀπάνου ἀπ' ὅλα.
Μαργαριταροπλούμιστο φέρνει τὸν ἄρμα· πάει
καὶ νικητὴς καὶ θριαμβευτὴς ντυμένος μὲ τὸ ὕδιο
τὸ φόρεμα ποὺ σκέπαζε τάναστημα τοῦ θείου
Μακεδονίτη, τοῦ ἀφταστού σ' Ἀνατολὴ καὶ Δύση
ὅνειρου τῶν πολέμαρχων καὶ τῶν Καισάρων ὅλων.
Ἀργοζυγώνει ὁ Θρίαμβος, βούησμα καὶ θάμπος πάντα
στὰ στενορρύμια, στὰ λουτρά, στὰ κάστρα, στὰ παλάτια.

—Μιὰ τέτοια πανηγυρική, μιὰ τέτοια ἐπίσημη ὥρα
σταπόσκιο τὸ σπιτάκι σου, μὲ τὸ κρασὶ τὸ ἀκράτο
ποὺ ἡ Φαντασία τοῦ διολετχοῦ κερνᾷ καὶ τάκριβοῦ της,
μὲ τῆς Μελέτης μητρικὰ τὰ χέρια ἀπιθωμένα
στὴ θέρμη τοῦ μετώπου σου καὶ δρόσισμα καὶ σκέπος,
ἀπὸ τὰ μαγιοβότανα τοῦ Ἀκραγαντίνου γόη
κι ἀπ' ὅλο τάνθολόγημα στὸν ἀθηγαῖο τὸν κῆπο
τοῦ ἡσυχαστῆ τοῦ ἱδονοκράχτη ποὺ τὸν προσκυνοῦσες
κι ἀπὸ καρδιὰ καὶ στοχασιὰ πλούσιος καὶ σταλωμέιος,
ἀποδιωγμένε τῆς χαρᾶς, παράξενε κι ἀλλότριε,
μηδὲ τῆς χώρας δουλευτή-, μηδὲ ἀρπαγας τῆς φήμης
ποὺ εἶναι τιμὴ τοῦ στρατηγοῦ, τοῦ βουλευτῆ λαζάρα
καὶ δαφνοστεφανώνει τους, κι ἀξιούς κι ἀνάξιους, πέρα
στοὺς κάμποις τοὺς ἵταλικοὺς καὶ στοὺς ρωμαίους τοὺς φόρους,
μιὰ τέτοια πανηγυρική, μιὰ τέτοια ἐπίσημη ὥρα,
τραγουδιστὴ καὶ στοχαστή, Τίτε Λουκρήτιε Κάρε,
θρίαμβον ἄλλο ἑτοίμαζες, μέσα στοὺς θρίαμβους θᾶμα.

• • • • • • • • • •

B

Ο ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΑΠΟ "ΤΟ ΑΝΕΒΑΣΜΑ ΣΤΟ ΒΡΑΧΟ"

Τὸ ποίημα τῆς ἐντέλειας, ᾧ ! τὰ ἐρείπια πᾶς τὸ κλαῖνε !

—Κ' ἐσὺ δὲν εἶσαι λείφανο κάπιοιου μεγάλου πόνου ;
 Κι δι πόνος σου δὲν εἶναι ώραιος ἀπὸ τὴν διμορφιά σου ;
 "Α ! κ' ἡ διμορφιά σου, καὶ μαζὶ κι ἀχώριστα, δὲν εἶναι
 τάγαλμα ποὺ παράτησε τὸ βάθμο του καὶ θέλει
 νὰ δοκιμάσῃ τὴ χαρὸν κάπιοιου φτεροῦ ; Δὲν εἶναι
 τὸ κουρασμένο τῶνειρο ποὺ θέλει νὰ διπλώσῃ
 τὰ φτερά, κάπου νὰ σταθῇ καὶ κάπου νάκουμπήσῃ ;
 Προσιμένω, ξεμυστηρευτής. Πέξ μου τὸ μυστικό σου
 γιὰ νὰ τὸ πλάσω ἐγὼ ποιητής καὶ νὰ τὸ τραγουδήσω
 καὶ νά εἶναι σὰν τοὺς τραγικοὺς χοροὺς καὶ σὰν τάρχαῖα
 παράπονα τὰ θλιβερὰ τὰ αίματοσταλασμένα
 ποὺ ἀνήσυχα τὰ κόβανε τῆς αὔρας τὰ παιγνύδια
 μὲ τὰ πλατάνια τοῦ Ἰλισσοῦ, καὶ τὸν ίλαρωμένο
 σπαράζαν ἵχο τάγδονιοῦ στοῦ Κολωνοῦ τάπόσκια,
 καὶ λέγαν : — Τὰ δεινὰ πολλά, μὰ τίποτε δὲν εἶναι
 δεινότερο ἀπ' τὸν ἀνθρωπό, καὶ μιὰ εἶν' ἡ εὐτυχία :
 Νὰ μὴ γεννηθῆς, ἀνθρωπε, νὰ μὴν ίδῃς τὸν ἥλιο ! —

Καὶ δὲ θὰ παραξενευτοῦν ἀκούοντας τὴ φωνή μου
 τάγια τοῦ Βράχου λείφανα· τὴν ξέρουν τὴ φωνή μου.
 Μὲ νέαν ἀγάπη κοσμική, μὲ νέα πνοὴ ἐλληνίδα
 φυσώντας, τὸν ἀνάστησα τὸ στίχο τὸν ἀρχαῖο,
 καὶ κάποιαν ὥρα μαγικὴ τοῦ Βασιλιά Φλογέρα
 λάλησε ἀπὸ τὸ στόμα μου κι ἀπὸ τὰ δάχτυλά μου
 γιὰ νὰ σᾶς πῆ, θεῖα μάρμαρα τοῦ Βράχου, τὸ τραγούδι
 ποὺ τὸ προσμένατε καιροὺς καὶ τῷχετε ἀπὸ τότε
 τοῦ ώραίου σας ὑπνου χάϊδεμα, στὸ πεῖσμα τῶν ἀνθρώπων.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ